

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

Capvt I. Quid sit Honor, Laus, Gloria? quantum bonum? & æquè istud
bonum improbis, ac probis contingere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

HONOR

DIGNIS ET INDIGNIS;
IVSTE, VEL IN-
IVSTE;

DEO SEMPER IV-
STISSIMO,

DATUS, NEGATUS, VIOLATUS.

CAPVT I.

Quid sit Honor, Laus, Gloria? quantum bonum? & aequè istud bonum improbis ac probis contingere.

§. I.

Quid, & unde Honor, & quomodo à Gloria differat?

Nter externa atque fortuita hominis bona, honor est maximum, vt Philosophus testatur. Quod bonum etiam ex diuitijs sæpe confurgit, quemadmodum contemptus ex paupertate. Non tamen est iste nexus ita necessarius, vt non
A aliquan-

Aristot:
lib. 4.
Ethic. c. 3a

Idem I.
Ethic. c. 5.

S. Thom.
2. 2. q. 103.
art. 1. in
corp.

S. August.
ep. 64.

aliquando & opes dedecori sint, & paupertas honoretur. Quamuis vtrumque, & gloria scilicet, & ignominia alijs quoque varijs ex rebus oriatur. *Honor* quippe ex mente Aristotelis propriè *est exhibitio reuerentia in testimonium virtutis*, quæ multiplex esse consuevit; seu potiùs si secundùm vulgi iudicium, & latiùs loquamur, *est testificatio de excellentia alicuius*, siue is excellat virtute, cui honor præcipuè debetur; siue sanguine, siue opibus, siue indole, siue scientijs & arte, siue officijs, & dignitate, aut alijs titulis, qui significant domi belluè, corpore vel mente excellentem. Quamquam enim nihil magis honore dignum est, quàm vera virtus, qua sola homines *absolutè* boni sunt excellentique, sunt tamen & alia, quibus *secundùm quid* excellunt, & ob quæ honorantur, vt genus, & potentia, & scientia, & quæ modò memoravi; quia & illis mortales excellunt, & de illis amant æstimari; quantumuis sæpe etiam falsa sint, & eorum laudes prorsus repudiandæ. *Tanta mentis in Deum debet esse suspensio*, ait S. Augustinus, *vt, si non meritò laudemur, corrigamus eos, quos possumus: ne arbitrentur, aut in nobis esse, quod non est; aut nostrum esse, quod Dei est;*
aut

aut ea laudent, que quamuis non desint nobis,
 aut etiam supersint, nequaquam tamen sunt
 laudabilia; velut sunt bona omnia, que vel cum
 pecoribus habemus communia, vel cum impijs
 hominibus. Nos vniuersim loquemur, de ijs
 rebus, quibus homines excellent, & ob
 quas nomen suum fieri honorificum gau-
 dent. Nam & profanarum artium magi-
 stri, & opum amatores celebres volunt ha-
 beri: & pauca sunt feminae, quae quan-
 tumuis deformes, tamen gloriam non ca-
 pent, ex venustate, qua sese praeditas arbi-
 trantur. Subscribit nobis S. Thomas, cuius
 haec sunt: *Nomen gloria proprie importat ma-
 nifestationem alicuius de hoc, quod apud homines
 decorum videtur, sine illud sit bonum corporale
 aliquod, sine spirituale.* Itaque dum cupiunt
 homines honorari, testimonium suae excel-
 lentiae quaerunt; quod vt reddatur coram
 Deo, qui inspector est cordium, sufficit esse
 testimonium conscientiae: nequaquam au-
 tem sufficit, vt coram hominibus contin-
 gat. Vt enim homines illud intelligant,
 necesse est, testimonium per quaedam signa
 externa declarari, verborum scilicet, vel fa-
 ctorum. Honorat enim alterum, qui eum
 laudat, hoc est, qui excellentiam eius ore,

S. Thom]

2.2. q. 132°

a. 1.

A 2

vel

Luc. 14. 7.

vel calamo explicat; itemque, qui factus, ut pilei depositione, capitis inclinatione, inflexione genuum, imaginis aut statuæ erectione, trophæis, arcu triumphali, aris, statuis, obsequijs, *accubitu*, aut sede primoué loco, vel etiam donis ac muneribus, & officijs, obuiatione, hospitij oblatione, aut alio quocumque signo externo eum à se existimari, testificatur. Est igitur *existimatio* radix honoris, quæ si coram hominibus, per externa signa, declaretur, Honor solet appellari. Idcirco enim alterum vel verbis laudamus, vel alijs signis exterioribus ornamus, honoramusue, quia testari volumus, bonam esse apud nos de eo opinionem. Ex quorum utroque, verborum scilicet & rerum honore, tamquam effectus laudis atque honoris, *Gloria* existit. Ideò si quidem, quia alterius bonitati testimoniū præbemus, clarescit bonitas illius in notitia plurimorum; atqui, ut D. Augustinus alijque docent, *Gloria, est clara cum laude notitia*, addit enim honori, velut lumen coloribus, claritatem.

S. August.
lib. 83. q.
31.

§. II.

Quantum bonum sit Honor? eumque excellentioribus, excellentiorem deberi.

Hoc

Hoc bonum autem, quamuis in existimatione ac iudicio dumtaxat, quod quis de alio apud se concipit, conceptumque quacumque testificatione euulgat, solet consistere, adeoque quamuis & hominum erroribus, & fortunæ casibus subiectum sit, maximi tamen fieri, quotidie experimur, & opibus longè anteferri. *Melius est nomen bonum*, ait Salomon, *quàm diuitia multa: super argentum & aurum gratia bona*. Itemque: *Melius est nomen bonum, quàm unguenta pretiosa*. Latiùs enim suauiusque se se boni nominis, quàm opobalsami odor diffundit: neq; potest cum eius pretio opopanax comparari. Tanti, in diuinis litteris, fit Honor. Perinde enim est, siue *bonum nomen*, siue *bonam famam*, siue *bonam existimationem*, siue *laudem*, siue *decus*, siue *honorem*, siue etiam *gloriam* appelles. Sæpe enim ista promiscuè vsurpantur. Quamuis autem hæc omnia sint extra nos, pertinent tamen ad nos, & sunt de nobis; cum honor, qui est in honorante, non sit, dicaturue esse honorantis, sed honorati. Quemadmodum igitur virtus, aut alia quæcumque interna excellentia, est bonum, de quo gaudemus; ita & honor, qui est testimonium illius boni, est

Prou. 22.

Eccl. 7. 2.

Plin. lib.

20. c. 24.

P. Victor.
lib. de re-
gion. vrb.
Rom.
Vide Pa-
normit.
l. i. de reb.
gest. Al-
fonsi.
Matth. 5
14.

3. Tim. 1.
17.

Luc. 18.
19.

bonum, quo pronissimè afficimur & dele-
ctamur. Voluit nimirum & hac homines
illecebra trahere Deus ad virtutem ample-
ctendam; vt, si honor illis placeret, ad illam
accederent, cuius præmiū est honor, & glo-
ria, quæ vt Poëta loquitur, *immensum cal-
car habet*. Quod etiam Romani indicaue-
runt, apud quos, non nisi per ædem *Vir-
tutis* ad ædem *Honoris* poterat perueniri.
Quoniam autem debitum est bono & pul-
chro, vt manifestetur, iuxta illud: *Neque
accendunt lucernam, & ponunt eam sub mo-
dio, sed super candelabrum, vt luceat omnibus,
qui in doma sunt*, Dei que summa est bonitas,
excellencia & pulchritudo, idcirco Deo
summus honor, summa laus, summa gloria
debetur. Quo sensu Apostolus scripsit:
*Regi seculorum immortalis, inuisibili, soli DEO
honor & gloria in secula seculorum. Amen. So-
li Deo*, quia vnus & solus est Deus, & solus
per se, ac suam essentiam sapiens, *bonus, lau-
dabilis, &c.* à quo tamquam fonte sapientia
in omnes & Angelos, & homines, & reliqua
creata bona deriuantur. Quare, etsi soli
Deo honor & gloria diuina, ac latriæ cultus,
non autem dijs gentium, non idolis, non
vllis Angelis aut hominibus (præter Chri-
stum

Hum Deum & hominem) debeatur; tamen alius inferior honor Angelis, & hominibus & ceteris creaturis non negatur, immo debetur, vt infra ostendam. Prout autem maior est in ceteras res bonitas à Deo sanctitasque, aut excellentia deriuata, maioribus dignæ honoribus esse iudicantur. Quemadmodum ergo Christus diuino cultu patriæ à nobis honorandus est, *quia in ipso* Coloss. 2:
inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporali- 9.
ter; vnde vox Angelorum, & animalium, Apoc. 5:
& seniorum fuit: Dignus est Agnus, qui occisus 12.
est, accipere virtutem, & diuinitatem, & sa-
pientiam, & fortitudinem, & honorem, & glo-
riam, & benedictionem; ita Christi Mater, ob
altissimæ dignitatis suæ excellentiam, hy-
perduliâ; alij autem Sancti duliâ solent ho-
norari. Et mortales quoque in terris, tantò
quique maiore sunt amplioreq; honore di-
gni, quantò maior in illis virtus, vel scien-
tia, vel potestas, vel alterius cuiusque rei
laudabilis excellentia agnoscitur.

Est auro maius pretium; debentur honores
Maiores semper maioribus.

§. III.

Multos contra Deum murmurare, quòd Ho-
nor aequè malis ac bonis detur, vel negetur.

Vt autem ea, quæ de summa honoris præfiositate disputat Chassan. p. 1. catal. confid. 2. non persequar, certè honorem inter res humanas maximum quid esse oportet, cum bonis, in virtutis præmium, quod utique maximum esse conuenit, exhibeatur.

Aristot.

lib. 1.

R. eror.

cap. 6.

Sallust. in

Catilin.

Hinc honor & gloria suapte natura grata in-
cundaq; sunt, & ad utilitatem quoque maxi-
me valent, vt ait Aristoteles. Verùm, vt
Sallustius animaduertit, gloriam & honorẽ,
& imperium bonus & ignauus æquẽ sibi exoptant. Si bonus, vera via nititur; sed ignauus, quia bona artes desunt, dolis atque fallacijs contendit. Et vtrique sæpe, quod exoptant, assequuntur, Hinc querelæ: hinc variæ in mentibus hominum existunt turbationes.

S. August.

lib. 2. de
mirabil.

S. Scri-
pturæ. c.

32.

Sæpe enim, vt D. Augustinus ait, dilectionem honor sequitur, & honor maximus inuidiam suscitatur, vt apparuit in Daniele, quem rex Darius Astyagis filius honore, ceteri autem Medorum & Persarum Principes odio atq; inuidia sunt persecuti. Sæpe videntur honorari, qui non videntur honore digni; sæpe, qui palam mali sunt, gloria abundant: vt enim illorum virtus in occulto est; ita istorum vitia in oculos omnium incurrunt. Quamobrem sunt, qui æquẽ mirentur illos, atque

atque istos honoribus cumulari, cum perinde illorum dignitas nesciatur, ac constet de horum indignitate. Antisthenes interrogatus, *Qua res portenderet civitatibus exitium?* Quando in his, inquebat, *nullum esse potest honorum ac malorum discrimen. Sentiens eam Remp. non posse consistere, ubi nec esset honos virtuti, nec poena scelerosis.* Quo modo ergo Mundi totius Respublica consistit, in qua improbi pariter ac probi honores, vel ignominias reportant? Si ob denarium murmurarunt illi dicentes: *Hi novissimi una hora fecerunt, & pares illos nobis fecisti, qui portamus pondus diei & estus;* an non potiozem habent causam expostulandi, qui vident, honorem malos non minus ac bonos adipisci? Cur ista permittit mundi Gubernator? quid simius in purpura, rex in centone incedit? An non Anaximenes dicere solebat: *Qui recte facta dicta q̄, nullo neque praconio, neque honore dignantur, quem oro fructum ipsi ex suis benefactis sperare audebunt?* Et Cato, qui virtutem honore suo fraudarent, eos dicebat, ipsam virtutem à juventute auferre. *Quare ergo via impiorum prosperatur? & toties indignus amplissimis honoribus extollitur, dignus de gradu suo deijcitur, vel indignus esse*

Laërt.
lib. 6.

Matth.
20. 32.

Plutarch.
in Apoph.

Jerem. 12.

- Pfal. 9. 3. esse judicatur? Ita dum superbit impius, incenditur pauper. Quoniam laudatur peccator in desiderijs anima sua, & iniquus benedicitur. Iustus autem quid fecit? His talibus querelis ante, quàm ordine occurram, dispiciendum est, num, & quomodo Honor appeti possit? Si enim eum appetere non licet, quo modo fas est, de eo cum Numine exostulare? Cùm dissonum sit, bonus cantor, bonus cupediarius; quàm erit absurdum, si quis malus cantor, & bonus cupediarius dici audiat?

CAPVT II.

An, & quo modo vel fas, vel vanum sit,
Honorem gloriàmue appetere?

§. I.

Agésilans, & alij cur contempserint honorem?

Quid querantur homines, si vel amittant honorem, vel numquam adipiscantur, quando etiam Ethnici phaleras istas & bullatas nugas contempserunt? Christiani autem quidam, magni nominis umbram, & populi existimationem, non solùm nihili fecerunt, sed etiam

am